

Työ- ja elinkeinoministeriö
Kilpailupolitiikkaryhmä
Ylitarkastaja Markus Ukkola
PL 32
00023 Valtioneuvosto
markus.ukkola@tem.fi

Lausunto komission julkisista hankinnoista annettuihin direktiiviehdotuksiin liittyvästä valtioneuvoston U-kirjelmäluonnoksesta.

Komissio on julkistanut 20.12.2011 ehdotuksensa uusiksi direktiiveiksi koskien julkisia hankintoja, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintoja sekä käyttöoikeussopimusten tekemistä.

Ehdotetulla sääntelyllä on komission mukaan seuraavat päätavoitteet:

1. Hankintamenettelyjen yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen
2. Julkisten hankintojen strateginen käyttö uusiin haasteisiin vastaamiseksi
3. Pk-yritysten ja uusyritysten markkinoillepääsyn parantaminen
4. Asianmukaiset menettelyt
5. Hallinto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 2.2.2012 Kuntaliiton kannanottoa valtioneuvoston U-kirjelmäluonnokseen. Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta kommentoida kirjelmää ja haluaa esittää asiasta muutamia näkökohtia.

Yleiset havainnot

Kuntaliitto pitää myönteisenä sitä, että julkisia hankintoja koskevia direktiivejä ollaan vihdoin uudistamassa. Ehdotukset sisältävät paljon uutuuksia käytännön hankintatoimintaan ja ovat pääosin tervetulleita käytännön hankintatoiminnan sujuvuuden kannalta.

Toisena yleisenä havaintona ehdotetusta sääntelystä *Kuntaliitto haluaa nostaa esiin sen yksityiskohtaisuuden ja tarkan määrittelyn, joka ei jätä kansalliselle lainsäätäjälle juurikaan liikkumavaraa*. Sääntelyn yksinkertaistaminen oli kuitenkin yksi keskeisistä palautteista, joita komissio sai niin vihreään kirjaan (EU:n julkisten hankintojen politiikan uudistamisesta *Kohti tehokkaampia eurooppalaisia hankintamarkkinoita*, 27.1.2011) annettujen vastausten kautta kuin myös tutkimustuloksissa, joita sääntösten valmistelua varten on teetetty. *Käsityksemme mukaan tämä tavoite ei kuitenkaan ehdotuksissa toteudu.*

Kuten valtioneuvoston kirjelmässäänkin todetaan, toissijaisuusperiaate edellyttää, että EU:n tasolla olisi toteutettava toimia vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutuksen vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Näin ollen direktiivin tulisi vain olla ns. raami, jonka sisällä kansallisesti voidaan ratkaista paras mahdollinen toteuttamistapa (ja joka edistää sääntelyn tavoitteiden toteuttamista kansallisesti). Liian yksityiskohtainen sääntely niin direktiivi- kuin kansallisen

lain tasollakin luo turhaa hallinnollista taakkaa sääntelyä soveltaville paikallisviranomaisille. Tarkka sääntely direktiivitasolla vaikeuttaa myös sääntelyn muuttamista tulevaisuudessa, mikäli esitetyt artikkelit eivät toimitukseen käytännössä. Lisäksi kuntien näkökulmasta sääntelyn tulisi turvata arjen käytännön hankintatoiminnan sujuvuus ja selkeys. Tulevan sääntelyn tulisi olla mahdollisimman loogista ja yksinkertaista soveltaa ja sopeuttaa hankintakentän muuttuviin tilanteisiin. *Tästä näkökulmasta ehdotukset eivät käsityksemme mukaan onnistuneesti toteuta tavoitetta sääntelyn yksinkertaistamisesta ja joustavoittamisesta.*

Keskeisimpiä näkökohtia Suomen kuntien kannalta ovat kuntien sidosyksikkösääntelyyn ja yhteistoimintaan liittyvät artikkelit, sosiaali- ja terveystalouden kilpailuttamiseen liittyvän sääntelyn yksinkertaistaminen, hankintasopimuksiin liittyvät kirjatukset sekä yleinen menettelyjen yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen direktiivitasolla. Lisäksi Kuntaliitto haluaa esittää huolensa erityisesti hankintadirektiivien soveltamisalaan liittyvään muutettuun kirjaukseen koskien kuntien rahoituksen kilpailuttamista. Valmistelussa olisi syytä erityisesti kiinnittää huomiota sääntelyn yhteensovittamiseen suhteessa muihin oikeudenaloihin ja kansalliseen sääntelyyn.

Kuntaliitto on jo aiemmin toimittanut valmistelevalle ministeriölle valmistelua varten lausunnon, jossa direktiiviehdotuksia on kommentoitu yksityiskohtaisesti. Kuntaliitto uudistaa aiemmin lausumansa ja esittää sen lisäksi seuraavat direktiivikohtaiset huomiot:

Ehdotus klassiseksi hankintadirektiiviksi

Hankintamenettelyjen yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen

Kuntaliitto kannattaa vahvasti hankintamenettelyjen ja -sääntelyn yleistä yksinkertaistamista ja selkiyttämistä. Tämä tavoite ei kuitenkaan toteudu ehdotetussa direktiivissä. Siksi Kuntaliitto haluaa esittää seuraavat huomiot:

Kuntaliitto pitää oikean suuntaisena lievennyksiä, jotka liittyvät paikallisviranomaisien mahdollisuuteen käyttää osin joustavampia hankintamenettelyjä ja määräaikoja, koska Suomen alueen markkinat ovat osittain rajalliset ja määräajat melko pitkiä suhteessa markkinatilanteeseen. Kuitenkin sekaannusta soveltajakentällä ja toimittajapuolella voi aiheuttaa se, että kyseiset ehdotetut lievennykset koskevat vain muutamia menettelyjä. Näin ollen olisi toivottavaa, että lievennykset otettaisiin osaksi kaikkia paikallisviranomaisien hankintamenettelyjä, mikäli GPA-sopimuksen sanamuoto tämän sallii. Lisäksi olisi toivottavaa, että lievennykset koskisivat myös koko kuntakonsernia silloin, kun ne joutuvat kilpailuttamaan hankintansa direktiivin säännösten mukaisesti.

Ehdotuksessa direktiivin sääntelyä on osin tarkennettu Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä esitetyillä linjauksilla. Vaikka tämä osin saattaakin olla perusteltua, tulisi tähän suuntaukseen silti suhtautua kriittisesti, sillä oikeuskäytännön määritelmien ottaminen osaksi direktiivien sanamuotoa saattaa muuttaa sääntelyä entistä yksityiskohtaisemmaksi ja jäykemmäksi soveltaa. Näin ollen Kuntaliitto pitää tärkeänä, että valmisteleva ministeriö kiinnittää erityistä huomiota direktiiviehdotuksen kirjauksiin tästä näkökulmasta. Lisäksi Kuntaliitto huomauttaa, että mikäli oikeuskäytännön linjauksia kuitenkin halutaan ottaa osaksi direktiivejä, tulisi näkemyksemme mukaan pitäytyä oikeuskäytännön eksaktissa sanamuodossa.

Sidosyksikkösääntelyn osalta Kuntaliitto uudistaa aiemmin lausumansa. Lisäksi Kuntaliitto haluaa korostaa, että vaikka sidosyksikkösääntelyn täsmentäminen sinällään onkin tervetullutta, ei siinäkään ole syytä mennä yksityiskohtaisemmalle tai rajatummalta tasolle kuin on tarpeen. Valtioneuvoston kirjelmästä ei täysin ilmene, mikä on valtioneuvoston kanta kyseisen sääntelyn tarpeellisuudesta ja tavoiteltavasta sääntelyn tasosta. Tämä on valitettavaa, sillä kyseessä on kuntien toiminnan näkökulmasta erittäin keskeinen artikla. Näkemyksemme mukaan ehdotettu artikla sisältää runsaasti sisällöllisiä epäselvyyksiä, joihin olisi tarpeellista saada vastaukset ennen lopullista kannanmuodostusta. Ehdotetussa muodossa artikla aiheuttaisi tulkin- taepäselvyyksiä ja käytännön soveltamisen kannalta epätoivottuja tilanteita.

Kuntaliitto on jo aiemmassa lausunnossaan esittänyt huomioita sääntelyn ulottami- sesta hankintasopimuskauden aikaiseen toimintaan. Osa ehdotetusta sääntelystä pe- rustuu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, mutta osa ehdotuksista on täysin uusia. Kuntaliitto kannattaa valtioneuvoston kantaa siitä, että sopimuskauden aikai- nen toiminta tulisi edelleen säilyttää hankintayksiköiden harkintavallassa ja kansalli- sen sopimusoikeuden piirissä. Käsitksemme mukaan sopimusoikeuteen liittyvä kan- sallinen lainsäädäntö ei kuulu komission toimivaltaan ja osa ehdotetuista artikloista on näin ollen unionin toissijaisuusperiaatteen vastaisia. Lisäksi ehdotetuissa sopi- muskauden aikaiseen toimintaan liittyvissä artikloissa on näkemyksemme mukaan erittäin ongelmallisia kirjauksia liittyen esimerkiksi sopimusosapuolien muutoksiin. Kuntaliitto haluaa painottaa, että kyseisellä kirjauksella ei missään olosuhteissa saisi rajoittaa mahdollisella tilaajapuolella tapahtuvia sopimuskauden aikaisia rakenne- muutoksia. Suomen kuntasektorin kannalta tämä on merkittävä seikka, varsinkin tu- levina vuosina mahdollisesti toteutettavan kuntauudistuksen näkökulmasta.

Lisäksi Kuntaliitto haluaa nostaa esiin sopimuskauden aikaiseen olosuhteiden muu- tokseen liittyvän esipuheen kirjauksen (kohta 46). Korostamme, että esipuheessa kirjattu ennakoimattomien olosuhteiden arviointi ei voi kohdistua hankintaviranomai- sen käytettävissä olleisiin resursseihin ja niiden vertaamiseen suhteessa hankinnan ennakoituun kokonaisarvoon. *Hankintaviranomaisen käytettävissä olevat resurssit eivät kuulu komission toimivallassa oleviin asioihin, eikä hankintaviranomaisen orga- nisoitumiseen tai henkilöstöön liittyviin seikkoihin tulisi hankintamenettelyssä kiinnit- tää huomiota. Tämä kyseinen kirjaus on myös unionin toissijaisuusperiaatteen ja Suomen perustuslaissa 121 §:ssä turvatus kunnallisen itsehallintoperiaatteen vas- tainen. Kunnat hankintaviranomaisina voivat itse päättää oman organisaationsa henkilöstöresurssit ja toimintamallit riippumatta siitä, miten niiden tulee julkiset hankinnat kilpailuttaa. Näin ollen Kuntaliitto haluaa kiinnittää valtioneuvoston huo- miota siihen, että kyseinen arviointimekanismi poistettaisiin unionin oikeuden vastai- sena esipuheesta eikä vastaavia arviointimekanismeja tulisi luoda sopimusten olo- suhteiden muutosta arvioitaessa.*

Ehdotuksessa on myös käyty läpi monia hankintojen työkaluihin ja välineistöön liit- tyviä seikkoja. Kuntaliitto pitää valtioneuvoston kantaa näistä oikean suuntaisena. Välineistöön liittyvät huomiot liittyvät hankintaviranomaisen näkökulmasta siihen, kuinka paljon ehdotus *todellisuudessa* keventää taakkaa hankintaviranomaisilta. Kä- sityksemme mukaan ehdotus siirtää hankintamenettelyn hallinnollista taakkaa yri- tyksiltä hankintayksiköille, mikä kuntien nykyisessä taloudellisessa tilanteessa Suo- men olosuhteissa on huolestuttava kehityssuunta.

Innovatiivisten hankintojen osalta Kuntaliitto pitää myönteisenä, että innovaatioita julkisella sektorilla halutaan edistää. Kuitenkin ehdotettu artikla on kirjoitusasultaan sekava ja vaikeasti sovellettava, kuten valtioneuvoston kirjelmässäänkin todetaan. Lisäksi käytännön toiminnan näkökulmasta olisi hyvä pohtia, kuinka paljon kansallista liikkumavaraa kyseiseen artiklaan olisi syytä saada. Nyt innovaatioita pyritään edistämään tiukalla menettelysäännöstöllä, mikä on näkemyksemme mukaan epäloogista. Innovaatioiden edistämistä voitaisiin saavuttaa myös esimerkiksi selkiyttämällä nykyistä ja ehdotuksessa hieman muutettua artiklaa vaihtoehtoisten tarjousten esittämisestä hankintamenettelyssä. Vaihtoehtoisen tarjouksen hyväksymisessä tulisi käsityksemme mukaan kiinnittää enemmän huomiota siihen, että sama hankintakokonaisuus ja -kohde voidaan toteuttaa vaihtoehdon mukaan hankintayksikölle edullisemmalla tavalla kuin hankintayksikön itse esittämällä tavalla. Toisin sanoen lieventämällä vaihtoehtoisen tarjouksen jättämiselle annettua sääntelyä voitaisiin saavuttaa osittain samoja tavoitteita kuin innovatiivisessa hankintamenettelyssä on ollut tarkoitus saavuttaa.

Julkisten hankintojen strateginen käyttö uusiin haasteisiin vastaamiseksi

Ehdotetun direktiivipaketin tarkoituksena on edistää EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja tehostaa verovarojen käyttöä. Näiden tavoitteiden valossa Kuntaliitto pitää myönteisenä sitä, että julkisten hankintojen käyttöä politiikan välineinä, ts. toissijaiset tavoitteet kuten esim. ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat, ei ole tehty pakolliseksi sääntelyksi, vaan jättää edelleen hankintayksiköille harkintavaltaa. Myönteisenä ja arjen hankintatoimintaa selkiyttävänä on pidettävä myös sitä, että näiden em. toissijaisten tavoitteiden huomioimisessa ei ole poistettu kriteerien asettamisen liityntää hankinnan kohteeseen. *Kuitenkin Kuntaliitto haluaa nostaa esiin sen, että hyvin monessa artiklassa, myös liittyen toissijaisten tavoitteiden määrittelyyn, komissio on varannut itselleen mahdollisuuden antaa delegoituja säädöksiä 89 artiklan mukaisesti. Nämä varaukset eivät saisi antaa komissiolle toimivaltaa antaa sitovia määräyksiä liittyen jonkin hankinnan sisältöön.*

Ehdotuksen mukaan sosiaali- ja terveyspalveluihin on esitetty aikaisempaa väljemmät kilpailuttamista koskevat säännöt. *Kuntaliitto kannattaa direktiivissä ehdotettuja väljempiä kilpailutussääntöjä sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta ja pitää erittäin kannatettavana ajatusta suuremmasta kansallisesta liikkumavarasta. Direktiiveissä annettu liikkumavara on tärkeä huomioida jatkossa myös kansallisessa lainsäädännössä.* Suomessa vallitseva markkinatilanne on tietyillä sosiaali- ja terveyspalvelujen osa-alueilla ollut jo valmiiksi niin rajattu, että kilpailutusprosessi on jopa nostanut hankintayksikölle aiheutuvia kustannuksia. Tämä ei tietenkään ole linjassa hankintasääntelyn toisen yleisen pääasiallisen tavoitteen, verovarojen tehokkaamman käytön, kanssa.

Lisäksi Kuntaliitto haluaa nostaa esiin kysymyksen ehdotetusta kynnsarvosta sosiaali- ja terveyspalveluihin. Ehdotettu kynnsarvo on erityisalojen puolella määritelty 1 000 000 euroksi. Sääntelyn kannalta olisi linjakkaampaa ja sääntelyn soveltamista helpottavaa, jos kynnsarvo olisi klassisella puolella sama kuin erityisaloilla. *Näin olen Kuntaliitto ehdottaa, että sosiaali- ja terveyspalveluiden EU-kynnsarvo korotettaisiin 1 000 000 euroon. Ehdotettu erityisalojen kynnsarvo on käsityksemme mukaan käyttökelpoisempi kuin alempi klassisen, sillä sosiaali- ja terveyspalvelujen hankintakokonaisuudet nousevat lähes poikkeuksetta ko. kynnsarvon yli Suomessa, sillä ne ovat työvoimavoittoisia ja tosiasiallisesti sidottu henkilöstökuluihin. Lisäksi käytännön neuvontatyössä on havaittu, että näihin hankintakokonaisuuksiin harvoin tulee tarjouksia toisesta jäsenvaltiosta.*

Pk-yritysten ja uusyritysten markkinoillepääsyn parantaminen

Kuntaliitto on huolestunut palvelumarkkinoiden suuresta keskittymisestä tietyillä markkina-alueilla. Kuitenkin *Kuntaliitto esittää näkemyksensä, että ehdotuksessa mainittu hankintakokonaisuuksien pakollinen jakaminen osiin ei välttämättä ratkaise tätä ongelmaa, kuten valtioneuvoston kirjelmässään on oivallisesti esitetty.* Kuntaliiton näkökulmasta tavoitteena pitäisi olla hankintayksiköiden ns. positiivinen kannustaminen mahdollistaa osatarjousten jättäminen, ja näin ollen nykyinen osatarjous-sääntely näkemyksemme mukaan olisi riittävä. *Kuntaliitto haluaa lisäksi korostaa, että ehdotettu sääntely ei ole julkisten hankintojen toisen perustavoitteen, parempi vastine verovaraille, mukainen, sillä hankintakokonaisuuksien osittaminen todennäköisesti nostaa hankintaviranomaisella hankintakokonaisuudesta aiheutuvia kuluja, niin suoraan hankintahinnassa kuin välillisissä kuluissakin.*

Lisäksi Kuntaliitto haluaa korostaa, että mikäli pk-yritysten asemaa julkisessa hankintatoimessa halutaan edistää, tulisi ensisijaisesti pyrkiä menettelysääntösten yksinkertaistamiseen ja joustavoittamiseen, kuten jo edellä on todettu. Ehdotuksessa esitetyt toimenpiteet eivät turvaa tavoitteen toteutumista, jos menettelysäännökset ovat edelleen hallinnollisesti raskaita niin hankintaviranomaisille kuin tarjoaville yrityksillekin.

Asianmukaiset menettelyt

Kuntaliitto pitää oikeasuuntaisena valtioneuvoston kirjelmän kirjausta liittyen hankintamenettelyihin liittyviin esteellisyyssääntelyihin. Kuitenkin Kuntaliitto haluaa korostaa, että hankintalain mukaiselle esteellisyydelle ei käsityksemme mukaan ole syytä luoda omia säännöksiä, vaan niiden tulisi toimia jo voimassaolevien sääntösten mukaisesti (kansallisesti hallintolaki ja kuntalaki). Mikäli kyseinen kirjaus on kuitenkin syytä ottaa osaksi direktiivitason sääntelyä, tulisi kirjauksissa huomioida esteellisyyden vaikutus suhteessa hankinnan lopputulokseen ja yleisemmin hankinnan kohteeseen. Ehdotettu sanamuoto on käsityksemme mukaan aivan liian rajoittava, esimerkiksi henkilöstöön liittyvän kirjauksen osalta.

Hallinto

Ehdotuksessa ehdotetaan myös perustettavaksi kansallinen valvontaviranomainen julkisia hankintamenettelyjä valvomaan. Suomen oloissa kyseisen rakenteen luominen tulisi arvioida huolellisesti. Valvontaviranomaisen istuttaminen olemassa oleviin hallintorakenteisiin tulisi ainakin resursoinnin ja riippumattomuuden osalta arvioida tarkasti, sillä Suomessa erilaista laillisuusvalvontaa on kuitenkin verrattain runsaasti: ylimpinä laillisuusvalvojina toimivat oikeuskansleri ja eduskunnan oikeusasiamies, joiden asema, tehtävät, riippumattomuus ja tietojensaantioikeus on turvattu Suomen perustuslaissa. Lisäksi Suomessa on riippumaton valtionalouden tarkastusvirasto, jonka tehtävänä on muun ohella tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta. Kunnissa ylintä päätösvaltaa käyttävät valtuustot valitsevat toimikauttaan vastaavien vuosien ajaksi hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla ja jolla on oltava edellytykset riippumattoman tilintarkastuksen toimittamiseen. Tilintarkastajien on muun ohella tarkastettava, onko kunnan hallintoa hoidettu lain mukaisesti. Yhteisössä ja säätiössä on puolestaan valittava tilintarkastaja ja toimitettava tilintarkastus sen mukaan kuin tilintarkastuslaissa ja muualla laissa säädetään. Tilintarkastus käsittää muun ohella yhteisön tai säätiön hallinnon tarkastuksen. Lisäksi Suomessa asian voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella jo tällä hetkellä myös työ- ja elinkeinoministeriö unionin valvontamenettelyä koskevassa asiassa. Kuten ehdotuksessa on todettu, kansallisella tasolla on jo olemassa seuranta- ja valvontarakenteita sekä mekanismeja "joita voidaan luonnollisesti käyttää julkisten hankintojen seurantaan".

Kuntaliitto haluaa korostaa, että paikallistasolla toimivan hankintaviranomaisen näkökulmasta hankintojen muutoksenhakujärjestelmä on jo sinällään tarpeeksi monitahoinen ja vaikea soveltaa, joten yksittäisiä prosessivaiheita lisäävä viranomaisen todennäköisesti aiheuttaisi viivästyksiä ja muita vastaavia hankaluuksia käytännön soveltajalle. Lisäksi käsityksemme mukaan ehdotettuihin artikloihin sisältyvä tiedonkulun ja neuvonnan lisääminen sekä hankintoihin liittyvän koulutuksen lisääminen olisi olennaisempaa ja tärkeämpää kuin uusien hallintorakenteiden luominen.

Erityisalojen hankintadirektiiviehdotus

Erityisalojen hankintadirektiiviehdotuksen osalta Kuntaliiton huomiot pääosin liittyvät jo aiemmin klassisella puolella esiin nostettuihin säännösten yksinkertaistamiseen liittyviin näkökohtiin. Erityisalojen osalta Kuntaliitto haluaa vielä nostaa esiin kysymyksen, joka liittyy direktiiviehdotuksen sidosyksikkösääntelyn ja sidosyrittysääntelyn keskinäiseen selkiyttämiseen.

Nykyään voimassa olevassa erityisalojen hankintadirektiivissä on ollut säännös hankinnoista *sidosyrittyseltä* ja *yhteisyrittyseltä*. Nyt ehdotettu erityisalojen direktiivi sisältää artikkelit sekä sidosyksikköhankinnoista että sidosyrittysistä ja yhteisyrittysistä. Näin ollen nykyiseen kansallisen lainsäädännön tilanteeseen nähden ehdotukset tuovat erityisaloille nimenomaisen uuden säännöksen sidosyksikköhankinnoista, joka vastaa klassisen direktiiviehdotuksen sääntelyä. Tämä tarkoittaa sitä, että unionin oikeuskäytännössä ilmennyt maininta *yksityisistä osakkuuksista* tulee nimenomaisesti sovellettavaksi myös erityisaloille. *Kuntaliitto haluaa tuoda esiin sen, että koska uusi ehdotus sisältää sääntelyä niin sidosyksiköistä, sidosyrittysistä kuin myös yhteisyrittysistä, on vaarana, että nämä termit menevät sekaisin käytännön toimijoilta. Suomen kunnissa sidosyrittystä on tähän saakka pidetty (direktiivin sanamuodosta huolimatta) samanlaisena toimintamallina kuin klassisella puolella sidosyksikköä. Tämä puolestaan ennakoii näkemysemme mukaan suurta muutosta nykyisiin kuntien käytäntöihin ja siihen kehityssuuntaan, joka kunnissa on erityisalojen osalta meillä. Erityisesti erityisalatoimijoiden joukossa toimintoja on mm. keskitetty ja yhtiöitetty (esim. kunnalliset vesilaitokset ja jätevesiyhteisöt) ja näihin yhtiöihin on saatettu jättää historiallisista syistä pieni, marginaalinen yksityinen omistus. Ehdotettu sääntely siis osaltaan hankaloittaisi jatkossa näiden kunnallisiksi sidosyksiköiksi tarkoitettujen yhtiöiden toimintaa.*

Käyttöoikeussopimuksia koskeva direktiiviehdotus

Kuntaliitto pitää myönteisenä sitä, että käyttöoikeussopimuksista säännellään Euroopan laajuisesti. *Erityisen myönteisenä* voidaan pitää käyttöoikeussopimuksille ehdotettua sääntelyn tasoa, jonka taseisia muidenkin ehdotettujen direktiivien tulisi näkemysemme mukaan olla.

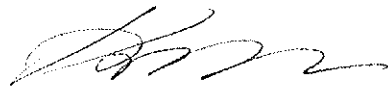
Kuntaliitto on jo aiemmissa lausunnoissaan työ- ja elinkeinoministeriölle kiinnittänyt huomiota erityisesti julkisia hankintoja ja EU:n valtiontukia koskevan sääntelyn harmonisoimiseen ja keskinäiseen yhteensovittamiseen. Konsessiodirektiivin osalta merkityksellistä olisi sääntelyn yhteensovittaminen EU:n tasolla erityisesti mm. joukkoliikennettä koskevan palvelusopimusasetuksen (EY 1370/2007) sekä julkisen palveluvelvoitteen antamista koskevan SGEI-sääntelyn kanssa. *Kuntaliitto pyytää, että valtioneuvosto kiinnittää erityistä huomiota käyttöoikeussopimuksen tekoa koskevan direktiivin ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän sääntelyn yhteensovittamiseen, jotta ne olisivat säännöstöä soveltavalle paikallisviranomaiselle mahdollisimman yksiselitteisiä ja loogisia soveltaa.*

Lopuksi

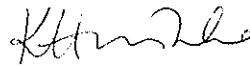
Kuntaliitto on jo aiemmissa, mm. EU:n valtioneuvoston valtioneuvoston lausunnossa korostanut erityisesti hankinta- ja EU:n valtioneuvoston keskinäistä yhteensopivuuksien toteuttamista. Saman huomion voi edelleen esittää suhteessa esitettyyn direktiivipakettiin ja korostaa, että sillä on rajapinta myös kilpailuneutraaliteettia koskevaan sääntelyyn. Lisäksi Kuntaliitto haluaa kiinnittää valmistelevan ministeriön huomion siihen, että ehdotus sisältää rajapintoja useaan kansalliseen lakiin ja pyytää, että niiden keskinäiseen yhteensopivuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Tällaisia havaittuja rajapintoja ovat esimerkiksi perustuslaki, oikeustoimilaki, osakeyhtiölaki, hallintolaki, julkisuuslaki, tilaajavastuulaki ja tuotevastuulaki.

Valtioneuvoston tulisi pyrkiä vaikuttamaan siihen, että julkisia hankintoja koskeva sääntely tosiasiallisesti tulisi yksinkertaisemmaksi ja joustavammaksi, käytännössä hyvin toimivaksi menettelysäännöksi, jossa kansalliselle lainsäätäjälle varattaisiin riittävästi liikkumavaraa. Kuten Kuntaliitto on jo edellä esittänyt, ehdotettu sääntelyn taso ei näkemysmme mukaan ole Suomen kuntien näkökulmasta toivottava eikä se toteuta esitettyjä direktiivi uudistuksen tavoitteita. Monelta osin ehdotukset ulottuvat kansallisen sääntelyn ydinalueille ja ovat näin ollen myös unionin toissijaisuusperiaatteen vastaisia. Tämä ei tietenkään ole toivottava suunta sääntelyä soveltavien paikallisviranomaisen näkökulmasta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
toimitusjohtaja

Katariina Huikko
lakimies